

og i et godt samarbejde med det sigte, at vi kan få denne lov behandlet i indeværende samling.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 103:

Forslag til folketingsbeslutning om opløsning af foreningen Hizb-ut-Tahrir.

Af Per Dalgaard (DF) m.fl.

(Fremsat 23/4 2002).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det beslutningsforslag, som medlemmer af Dansk Folkeparti her har fremsat, indebærer, at Folketinget pålægger regeringen at søge foreningen Hizb-ut-Tahrir opløst ved dom efter de nærmere regler i grundlovens § 78.

Efter bemærkningerne til forslaget er baggrunden herfor de udtalelser om jøder, som foreningen har offentliggjort dels via løbesedler og dels via foreningens hjemmeside på internettet.

Før jeg vender mig mod det konkrete beslutningsforslag, vil jeg gerne fremhæve to forhold: For det første at de udtalelser, som Hizb-ut-Tahrir er fremkommet med, efter regeringens opfattelse er helt igennem modbydelige og usmagelige. De er udtryk for et menneskesyn og en intolerance, som ingen steder hører hjemme i det danske samfund. Dette har både statsministeren og jeg selv også tidligere givet udtryk for, og jeg tror, det er en opfattelse, som det samlede Folketing kan tilslutte sig.

For det andet er der allerede iværksat en politimæssig efterforskning mod foreningen og dens medlemmer i anledning af disse udtalelser. Formålet med efterforskningen er navnlig at afklare, om der foreligger en overtrædelse af den såkaldte racismeparagraf i straffelovens § 266 b. Politiet er altså allerede i gang, og jeg har fuld tillid til, at der vil ske retsforfølgning i sagen, hvis grundlaget for det viser sig at være til stede.

Herefter vil jeg vende mig til selve beslutningsforslaget, og her synes jeg, det vil være hensigtsmæssigt at begynde med nogle generelle bemærkninger: Hvad er de nærmere betingelser for opløsning af en forening, og hvad betyder det egentlig mere præcist, at en forening opløses?

Kl. 16.05

Grundlovens § 78 indebærer først og fremmest, at borgerne kan danne foreninger uden først at skulle have tilladelse til det fra myndighederne. Der er altså et forbud mod, hvad man kan kalde foreningscensur.

Men bestemmelsen åbner principielt også mulighed for, at en forening, efter at den er dannet, kan opløses ved dom. Opløsningen forudsætter her, at foreningen har et ulovligt øjemed, f.eks. at den har som sit formål at gennemføre eller medvirke til overtrædelser af straffeloven.

Ved den konkrete bedømmelse af, hvad der kan siges at være foreningens øjemed, må der anlægges en vurdering af den nærmere karakter af foreningens virksomhed. Det afgørende vil her være, hvad foreningen reelt står for. Det er f.eks. ikke tilstrækkeligt blot at vurdere de formål, som regeringen formelt har efter sine vedtægter.

Det er på den anden side også almindelig antaget, at det forhold, at en forening en enkelt eller nogle få gange måtte have overtrådt lovgivningen, ikke i sig selv kan begrunde, at foreningens øjemed anses for ulovligt. Det samme gælder selvsagt de forhold, at enkelte af foreningens medlemmer har begået lovovertrædelser.

Grundlovsbestemmelsen indeholder i stk. 2 en særlig regel om foreninger, der virker ved eller søger at opnå deres mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende. Sådanne foreninger bliver, som der står i bestemmelsen, at opløse ved lov. Det betyder bl.a., at regeringen i forhold til sådanne foreninger i hvert fald som udgangspunkt har en egentlig pligt til at rejse opløsningssag.